

ZARZĄDZENIE Z DNIA 26 STYCZNIA 2012 R.

III KZ 93/11

Przepisy procedury karnej, tak z uwagi na ich funkcje gwarancyjne, jak i zabezpieczające pewność obrotu prawnego, nie przewidują dowolności ani w doręczaniu pism procesowych przez organy postępowania, ani w ich wnoszeniu przez uprawnione osoby. Wykorzystanie elektronicznej formy doręczenia pisma nie zależy zatem od uznania uczestników procesu, lecz ma zastosowanie jedynie w wypadkach przewidzianych w ustawie.

Upoważniony sędzia SN: D. Rysińska.

W sprawie Pawła G. zarządzono zwrócić akta sprawy Sądowi Okręgowemu w S. w celu uzupełnienia czynności procesowych związanych z wydaniem, w dniu 23 listopada 2011 r., zarządzenia o odmowie przyjęcia kasacji przez doręczenie Pawłowi G. uwierzytelnionego odpisu tegoż zarządzenia w sposób określony przepisami Rozdziału 15 Działu IV Kodeksu postępowania karnego, z wyłączeniem jednak przepisu art. 132 § 3 k.p.k., wraz z pouczeniem o terminie i sposobie zaskarżenia zarządzenia, zawierającym także wskazówkę, że zażalenie, aby otrzymać bieg, musi być podpisane przez wnoszącego pismo, którego to warunku nie spełnia jego nadanie pocztą elektroniczną.

UZASADNIENIE

Zażalenie Pawła G. na zarządzenie z dnia 23 listopada 2011 r. o odmowie przyjęcia kasacji zostało nadane do Sądu Okręgowego pocztą elektroniczną. Przepisy Kodeksu postępowania karnego nie przewidują jednak tego sposobu wniesienia środka odwoławczego (zob. szerzej postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2009 r., I KZP 39/08, OSNKW 2009, z. 5, poz. 36 oraz wywody uchwały Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2006 r., I KZP 29/06, OSNKW 2007, z. 1, poz. 1). Oznacza to, że zażalenie to nie powinno zostać przyjęte i przedstawione do rozpoznania Sądowi Najwyższemu, jako że nie spełnia ono formalnego warunku wniesienia tego środka w formie pisma procesowego (art. 466 w zw. z art. 428 § 1 i art. 119 § 1 pkt. 4 k.p.k.).

Przedwczesne jednak byłoby pozostawienie przez Sąd Najwyższy bez rozpoznania tegoż zażalenia, jako niewniesionego skutecznie. Wskazany jego brak jest bowiem usuwalny w drodze uruchomienia procedury przewidzianej w art. 120 § 1 k.p.k. W takim razie, za niezbędne uznać należało dopełnienie czynności procesowych we wskazanym kierunku, co uzasadnia zwrócenie, w tym celu, akt sprawy Sądowi, do którego zażalenie zostało nadesłane.

Jednocześnie nie sposób było nie dostrzec, iż podjęcie tychże czynności nie byłoby w realiach sprawy wystarczające w sytuacji, gdy z akt sprawy wynika, że również i do doręczenia Pawłowi G. zarządzenia o odmowie przyjęcia kasacji nie doszło w sposób zgodny z przepisami prawa. Odwołując się tu do wywodów przytaczanych wyżej judykatów Sądu Najwyższego, należy w tym miejscu tylko podkreślić, że doręczenie osobie uprawnionej zarządzenia w niezbędnej formie uwierzytelnionego odpisu (art. 100 § 2, art. 128 § 1 k.p.k.), nie może skutecznie nastąpić przez jego przesłanie pocztą elektroniczną (choćby w postaci pliku w formacie PDF),

jak to miało miejsce w niniejszej sprawie (zob. także P. Hofmański, E. Sadzik, K. Zgryzek: K.P.K., Komentarz, Warszawa 2011, s. 791-792). Stwierdzając zatem, że zastosowanie trybu przewidzianego w art. 132 § 3 k.p.k. dla doręczenia opisanego na wstępie zarządzenia nie spełniało wymagań ustawowych, za niezbędne uznać również należało uzupełnienie czynności procesowych z tym związanych, zgodnie z przepisami art. 131 § 1 (i odpowiednio innych) k.p.k.

Na koniec trzeba zaakcentować, że przepisy procedury karnej, tak z uwagi na ich funkcje gwarancyjne, jak i zabezpieczające pewność obrotu prawnego, nie przewidują dowolności ani w doręczaniu pism procesowych przez organy postępowania, ani w ich wnoszeniu przez uprawnione osoby. Wykorzystanie elektronicznej formy doręczenia pisma nie zależy zatem od uznania uczestników procesu, lecz ma zastosowanie jedynie w wypadkach przewidzianych w ustawie. Na tle realiów sprawy wypada więc tylko dodać, że o ile strona nie ma woli podania miejsca swego pobytu (art. 119 § 1 pkt. 2 k.p.k.) lub odbioru pisma wysłanego pod znanym sądowi ostatnim adresem miejsca jej zamieszkania, to zastosowanie znajdują odpowiednie, przewidziane dla takich sytuacji, regulacje Rozdziału 15 Kodeksu postępowania karnego.